

مردم آلمان انتخاب کردند!

ارژنگ بامشاد

مردم آلمان در روز یکشنبه ۲۲ سپتامبر ۲۰۰۲ برابر با ۳۱ شهریور ۸۱، مجلس جدید این کشور را انتخاب کردند. در این انتخابات، حزب سوسیال دمکرات آلمان با ۳۸/۵ درصد آراء هم‌چنان قوی‌ترین فراکسیون را در پارلمان تشکیل می‌دهد هر چند نسبت به چهارسال پیش ۲/۴ درصد آرای خود را از دست داد. اتحاد احزاب راست دمکرات مسیحی و سوسیال مسیحی نیز با ۳۸/۵ درصد آراء و با ۹۰۰۰ رأی کمتر در مقام دوم قرار گرفتند و آرای خود را ۳/۴ درصد نسبت به چهارسال افزایش دادند. حزب سبزها بهترین نتیجه انتخاباتی در طول موجودیت خود را به دست آورد و با ۸/۶ درصد آراء هم‌چنان مقام سوم را در سیستم پارلمانی از آن خود کرد. حزب لیبرال آلمان با ۷/۴ درصد آراء، یعنی رقمی بسیار کمتر از ۱۸ درصد مورد نظر این حزب، شکست سختی خورد و عملاً امکان تشکیل دولت را در ائتلاف با اتحاد محافظه‌کاران از دست داد. بازنده‌ی اصلی این انتخابات، حزب سوسیالیسم دمکراتیک آلمان بود که با کسب ۴ درصد آراء نه تنها نتوانست ۵ درصد آرای لازم برای حضور در پارلمان جدید را به دست آورد بل که حتی با اعزام ۲ نماینده به جای ۳ نماینده بصورت مستقیم در پارلمان قادر نشد تا از این طریق به میزان ۴ درصد نیز در پارلمان نقش داشته باشد. کاهش آرای این حزب در شرق آلمان از ۲۲ درصد به ۱۶ درصد، شدیدترین بحران در این حزب دامن زده است. این بحران از آن جهت نیز تشدید شده است که این حزب، در دوره‌ی جدید، تنها موضع یک اپوزیسیون را بازی نکرد بل که در یک ایالت شرق آلمان و در دولت برلین، شریک قدرت نیز هست و در مشکلات عدیده‌ی موجود، نیز نقش داشته است.

با محاسبه تعداد نمایندگانی که متناسب با آرای کسب شده توسط احزاب وارد پارلمان شده‌اند، دولت ائتلافی چپ میانه آلمان، متشکل از حزب سوسیال دمکرات آلمان و حزب سبزها با اکثریت ۳۰۶ نماینده از ۶۰۳ کرسی، یعنی با اکثریت ۴ نماینده، قادر خواهد بود در چهارسال آینده دولت این کشور را تشکیل دهد.

انتخابات آلمان در شرایطی برگزار شد که موضوعاتی هم‌چون بیکاری، بحران اقتصادی، و میزان مالیات‌ها، نقش اصلی را در طول سال گذشته تشکیل می‌دادند. و احزاب اپوزیسیون با چنگ زدن به این مشکلات، فشار شدیدی بر دولت گرهارد شرودر وارد آوردند و نظرسنجی‌ها چند ماه پیش، شکست سختی برای دولت ائتلافی پیش‌بینی می‌کرد. اما در دو ماه اخیر، با جاری شدن سیل در شرق آلمان و واکنش به موقع و سریع دولت ائتلافی از یک سو و موضع روشن و قاطع گرهارد شرودر در رابطه با بحران عراق که اعلام کرده بود حاضر نیست سربازان آلمانی را برای جنگ به عراق بفرستد، و سیاست آمریکا در این رابطه را رد کرده بود، وزن دولت ائتلافی آلمان در نظر مردم این کشور افزایش یافت. هم‌راه آن باید به نقش محبوبیت گرهارد شرودر به عنوان صدراعظم و یوشکا فیشر وزیرخارجه اشاره کرد. به ویژه آن‌که مبارزه انتخاباتی این دوره در آلمان تا حد زیادی روی شخصیت‌ها و نه احزاب و برنامه‌ها استوار شده بود. امری که وضعیت بسیار دشواری برای حزب سوسیالیسم دموکراتیک آلمان به وجود آورد که بدون چهره‌ای هم‌چون گریگور گیزی در مبارزه انتخاباتی شرکت کرد. در این انتخابات هم‌چنین جمعیتی حدود ۳۵۰ هزار نفر از خارجیانی که برای اولین بار در چهارسال گذشته به شهروندی آلمان پذیرفته شده بودند در انتخابات شرکت کردند که به احتمال زیاد آرای‌شان را به نفع دولت ائتلافی به صندوق‌ها ریخته بودند.

با این حال دولت ائتلافی جدید آلمان، در برابر کوهی از مشکلات قرار دارد. مشکل بیکاری هم‌چنان نقش محوری را بازی خواهد کرد. دبیرکل حزب سوسیال‌دمکرات اعلام کرده است که برای حل این مشکل برنامه اصلاحی کمیسیون هارتس که یک ماه پیش ارائه شده بود را با دقت به اجرا درخواهند آورد. به حرکت درآوردن چرخ‌های اقتصاد بحران زده به ویژه با توجه به خطر بالارفتن قیمت نفت در نتیجه‌ی سیاست جنگی آمریکا، مشکل دیگری است که دولت جدید باید با آن دست‌وپنجه نرم کند. موضع گرهارد شرودر در برابر بحران عراق و فضای سرد دیپلماتیک میان آلمان و آمریکا، سیاست خارجی این کشور را با

مشکلات جدیدی روبرو خواهد ساخت. با این حال به نظر می‌رسد دولت آلمان در آینده تلاش خواهد کرد وزن این کشور را در تصمیم‌گیری‌ها بین‌المللی متناسب به وزن اقتصادی‌اش افزایش دهد و از یک کشور دنباله‌رو سیاست‌های آمریکا، به عنوان یکی از موتورهای اتحادیه اروپا، نقش مستقل‌تری بازی کند. از سوی دیگر با بالا رفتن وزن حزب سبزها در کابینه‌ی جدید و افزایش نقش یوشکافیشر به عنوان وزیر خارجه، احتمال سخت‌تر شدن موضع این کشور در قبال دولت‌های ناقض حقوق بشر از جمله جمهوری اسلامی نیز وجود دارد.